

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σουλτάνα

Εγώ έναν άντρα αγάπησα

ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Σουλτάνα. Εγώ έναν άντρα αγάπησα**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μένιος Σακελλαρόπουλος

ΘΕΩΡΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Γωγώ Τρικεριώτη

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2025

© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Adobe Stock

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2025

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2025, 7.000 αντίτυπα

ISBN: 978-618-01-6224-0

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Since 1979

Head Office:

121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr
psychogios.gr

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σουλτάνα

Εγώ έναν άντρα αγάπησα

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

- 20 χρόνια ταξίδια με τον Παναθηναϊκό*, Λιβάνης, 2003
Ολυμπιάδα, Ιστορία και θρύλοι, Λιβάνης, 2004
The game boy – Το μοιραίο 10, Λιβάνης, 2006
Θα πεθάνεις, ρε, Λιβάνης, 2007
Η νύχτα της Λώρας, Λιβάνης, 2008
Μαύρο φιλί, Λιβάνης, 2009
Φεγγάρι από πέτρα, Λιβάνης, 2010
Δυο μαύρα πουκάμισα, Λιβάνης, 2011
Πορφυρός κώδικας, Λιβάνης, 2012
Ένοχες ζωές, Λιβάνης, 2013
Η παγίδα των χρωμάτων, Λιβάνης, 2014

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

- Το σημάδι*, 2015
Δεκατορία κεριά στο σκοτάδι, 2016
Ο χορός των συμβόλων, 2017
Η πυραμίδα της οργής, 2018
Πικρό γάλα, 2019
Τα δεκαέξι γράμματα, 2020
Το κορίτσι της στάχτης, 2021
Ενός λεπτού σιγή, 2022
Πορφυρός κώδικας, 2023
Ο αρχάγγελος των βράχων, 2023
Η παγίδα των χρωμάτων, 2024
Το μπάσταρδο, 2024
Δυο μαύρα πουκάμισα, 2025

*Στη μνήμη της Σουλτάνας, της γυναίκας
που κοίταξε στα μάτια τους δαίμονές της
με μεγαλείο ψυχής και δίδαξε καρτερία.
Στις κόρες της Σουλτάνας, που χάρισαν
ένα μαγικό ηλιοβασίλεμα στη μάνα τους.
Στις γυναίκες που δεν υπέκνυψαν
στη μοίρα τους.*

1

Εβρεχε ο Θεός με τον Θεό εκεί στο χωριό, στη Σέλιτσα, και μέσα σε λίγα λεπτά άρχισαν να κατεβαίνουν θεριεμένα ποτάμια από το βουνό, το Σινιάτσικο, παρασέροντας στο διάβα τους αντικείμενα και ζωντανά. Μέχρι και κορμούς δέντρων πήρε η νεροποντή, δημιουργώντας ένα σκηνικό τρόμου, πνίγοντας κάμποσα δόλια πρόβατα και κατσίκια. Κι είχε η κακίστρω η καταιγίδα ένα βουητό, μα ένα βουητό, θαρρείς και πολεμούσαν πενήντα τουφέκια.

Ο παπα-Κοσμάς, που ήταν στην εκκλησιά για ν' ανάψει τα καντήλια, όπως έκανε κάθε πρωί, τρώμαξε από την κοσμοχαλασιά και σήκωσε τα χέρια προς την Παναγιά για να γλιτώσει το ποίμνιό του.

«Σώσε μας, κυρα-Δέσποινα, γιατί θα πάμε όλοι χαμένοι κι είναι κρίμα...»

Κάπου αλλού είχε μπλέξει η Παναγιά και δεν πρόκανε να βάλει το άγιο χέρι της, κι έτσι ο παπα-Κοσμάς αναγκάστηκε να χτυπήσει την καμπάνα, έχοντας στην αγκαλιά του την εικόνα του Αϊ-Γιώργη, του προστάτη όλου του χωριού, αφού η παλιά εκκλησιά, που έστεκε εκεί από το 1844, είχε τ' όνομά του.

Τη χτύπησε με έναν συνθηματικό τρόπο που ήξεραν όλοι οι χωριανοί. Τους το έλεγε πάντα μετά την κυριακάτικη Λειτουργία, «γιατί είστε ξεμυαλισμένοι κι εγώ θέλω να σας το μπήξω στο κουρκούτι σας το ξερό. Κάθε φορά που η καμπάνα χτυπάει εφτά φορές, τις τρεις τελευταίες πολύ δυνατά, ση-

μαίνει ότι υπάρχει κίνδυνος και πρέπει να τρέξετε στην εκκλησιά για να σας βοηθήσει ο Κύριος. Όποιος δεν το κάνει κακό του κεφαλιού του. Κι όποιος δεν ακούει να πάει στον γιατρό ή να βάλει ζεστές κομπρέσες στ' αυτί!».

Ποιος να έβγαινε όμως από το σπίτι με τέτοιο χαλασμό; Στη Σιάτιστα θα τον έβρισκαν, αν τον έβρισκαν.

Μια δυνατή φωνή –τι φωνή, σπαραγμός ήταν– του προκάλεσε μεγάλη αναστάτωση, μεγαλύτερη κι από την ίδια την καταιγίδα.

«Το μαντρί, γκρεμίστηκε το μαντρί! Πάνε όλα τα ζωντανά, χάθηκαν! Γιατί, Θεέ μου, γιατί; Πάντα δε σε προσκυνούσα;»

Ήταν του Λάμπρου του βοσκού με τα γκριζα γένια, το κατάλαβε αμέσως. Ανέβηκε ταραγμένος σε ένα πεζούλι και τον είδε να προσπαθεί να κρατηθεί από έναν κορμό πριν τον παρασύρει το ποτάμι, που είχε πια μεγαλύτερη ορμή και μπορούσε να τρυνήσει ακόμα και τις πέτρες.

«Σταμάτα, διαβολομένη, σταμάτα!» διέταξε τη βροχή ο αναστατωμένος παπάς, δίχως να μετανιώσει που έπιασε στο στόμα του τον σατανά. «Σχώρα με, Θε μου, αλλά άνθρωπος είμαι και υποφέρω με όσα βλέπω. Είμαστε αμαρτωλοί αλλά μη μας τιμωρείς άλλο!»

Πήρε βαθιά ανάσα όταν είδε τον Λάμπρο να καταφέρνει να σταθεί στα πόδια του, άρα να σώζεται, αλλά αυτή η ίδια ανάσα τού κόπηκε όταν αντίκρισε μπροστά του μουσκεμένη ως το κόκαλο την κυρα-μαμή, τη Βαγγέλω, που ήταν έτοιμη να καταρρεύσει.

«Μωρή μπάμπω, τι κάνεις μέσα στον χαλασμό; Χαμένα τα έχεις; Έμπα μέσα μην φοφήσεις σαν τα κατσίκια κι έχουμε άλλα μετά. Παλάβωσες; Μήπως να...»

Η Βαγγέλω τον σταμάτησε και του έβαλε τις φωνές.

«Παπά, άσε τα κηρύγματα και τα πολλά λόγια κι άκου! Γεννάει η Ευθαλία του Γιώργη του Μακρολιόλιου και πρέπει να

πάω εκεί η συφοριασμένη. Έκοψα δρόμο κι ήρθα από δω για να πάω πιο γρήγορα κι εσύ μου φωνάζεις; Μπας και πίνεις το κρασί από τη Θεία Κοινωνία; Θα έρθεις να ευλογήσεις το μωρό; Είναι το πρώτο της και πολύ θα ήθελε ο Γιώργης να...»

Έτριψε τα γένια του και την κοίταξε έντονα.

«Μέσα στην καταιγίδα, ε; Πάμε, συφοριασμένη, που πάλι φράγκα θα πάρεις! Εμείς ψέλνουμε όλη μέρα και δεν παίρνουμε τίποτα! Πάμε κι ο Θεός βοηθός, μη μας πάρει το ποτάμι! Είδες άλλους στον δρόμο;»

«Ψυχή, παπά, ψυχή δεν υπάρχει. Ελπίζω να πρόκαναν να γυρίσουν οι αθρώποι από τα χωράφια».

«Άνθρωποι, αγράμματη, άνθρωποι! Πότε θα μάθεις να μιλάς κανονικά;»

Εκείνη τον κάρφωσε με το βλέμμα της κι εκείνος πίστεψε ότι μεμιάς θα του μαραθούν τα γένια και θα πέσουν στο νερό.

Ούτε να μιλήσει από τους πόνους δεν μπορούσε η Ευθαλία, μούσκεμα στον ιδρώτα. Ούρλιαζε η καφερή από το κάψιμο χαμηλά, κι ο Γιώργης, ο άντρας της, που έτρεξε να ειδοποιήσει την μπάμπω, δεν είχε γυρίσει ακόμα. Από το χάραμα είχε ξεκινήσει να κλοτσάει το μωρό, βιαζόταν να βγει. Κι όταν οι ωδίνες έφτασαν στο μη παρέκει, ο άντρας πήγε να βρει τη γριά μαμή που πάντα τα κατάφερε.

Άμαθη ήταν η Θαλιώ και δεν ήξερε τι ήταν αυτά τα υγρά που έβγαζε. Πολύ φοβήθηκε, μέχρι που άκουσε το ξεμαντάλωμα της πόρτας κι είδε μπροστά της την μπάμπω και τον παπα-Κοσμά. Έτσι βρεμένοι όπως ήταν, έμοιαζαν με κάτι σαρδέλες που είχε δει μια φορά στο μπακάλικο του Θωμά, που τις στρίμωχνε σε ένα βαρέλι και τις αλάτιζε μ' εκείνο το χοντρό αλάτι που του έστελναν από το Μεσολόγγι όπου είχε μια κουμπαριά.

Η Βαγγέλω έστειλε τον παπά να ζεσταίνει νερά –και του έκοψε αμέσως τη μουρμούρα που πήγε να αρχίσει– και ξεκί-

νησε τη διαδικασία, λέγοντας στην ετοιμόγεννη να σκάσει και να παίρνει βαθιές ανάσες. Μια γειτόνισσα, η Αστέρω, της κρατούσε το χέρι και της έλεγε να κάνει κουράγιο, ο παπάς έφερνε νερά και πανιά κι η μπάμπω τον έστειλε να ζεστάνει κι άλλο νερό.

Δε χρειάστηκε χρόνος. Το μωρό γλίστρησε σαν ψαράκι και βγήκε. Βιαζόταν να βγει, είχε φανεί από το χάραμα.

«Κόρη είναι, μωρή Θαλιώ, κόρη! Άντε και θα έχεις καλά γεράματα με δαύτη! Για να δω. Καλέ, αυτή είναι φτυστή με σένα! Ευτυχώς δεν πήρε από τον ασχημάντρα σου, γιατί θα έμενε στο ράφι για πάντα!» έσκουξε η μπάμπω.

Λίγο έκλαψε το μωρό, ίσα για να πάρει μερικές ανάσες στον νέο της κόσμο. Η μαμή την καθάρισε γρήγορα και την απίθωσε στην αγκαλιά της μάνας που έκλαιγε με αναφιλητά.

«Κλαις που δε βγήκε γιος; Δεν πειράζει, είναι καλός άνθρωπος ο Γιώργης σου. Εγώ έπρεπε να κλαίω που θα πάρω λιγότερα φράγκα, αφού δεν του έβγαλα διάδοχο!»

Η Ευθαλία σκούπισε τα δάκρυά της.

«Τι λες, μπάμπω; Τι είναι αυτά που λες; Από χαρά κλαίω, μόνο από χαρά!»

Δεν πρόκανε να αποσώσει την κουβέντα της και μπήκε στο σπίτι ο Γιώργης, που έμοιαζε με γουρούνι σε βάλτο! Ήταν λασπωμένος παντού και η μούρη του ήταν σχεδόν καφετιά. Μόνο τα μάτια είχε καθαρίσει για να μπορεί να βλέπει, ενώ, όπως παρατήρησε ο παπάς, του έλειπε το ένα παπούτσι! Έτρεξε προς το μέρος του η μπάμπω για να προλάβει το πιθανό σοκ.

«Κορίτσι είναι, Γιώργη... Κορίτσι...» του είπε διστακτικά, αφού ήταν σίγουρη ότι το ήθελε γιο το πρώτο παιδί.

Την κοίταξε έντονα έτσι λασπωμένος που ήταν κι εκείνη φοβήθηκε πολύ.

«Ούτε που με νοιάζει, συφοριασμένη! Γερό να είναι και καλοδεχούμενο. Βγήκε γερό;»

«Ου! Σαν την καστανιά!»

Την παρατήρησε και μπήκε παραμέσα. Κι όταν αντίκρισε τη γυναίκα του να κρατάει το μωρό, το κοριτσάκι, γονάτισε μπροστά τους και έμπηξε τα κλάματα.

«Θαλιώ μου όμορφη, ευχαριστώ! Ο Θεός να σας δίνει χρόνια σε σένα και στο μωρό μας!»

Σαν ελατήριο πετάχτηκε ο παπάς, που έκανε κι ένα βήμα πίσω για να μη λερωθεί.

«Τώρα μιλάς σωστά, ευλογημένε! Ο Θεός! Που, αν σε έβλεπε σ' αυτά τα χάλια, θα απέστρεφε το πρόσωπό Του από την αηδία!»

«Πήγα να πνιγώ, παπά μου, κι εσύ μου μιλάς για τα χάλια μου; Με πήρε το νερό και με πέταξε στο ρέμα! Ούτε κι εγώ ξέρω πώς κατάφερα να βγω!»

Η Ευθαλία τον κοίταξε με λαχτάρα.

«Δόξα τω Θεώ, είσαι καλά. Άμε τώρα να νιφτείς για να πάρεις αγκαλιά το μωρό. Εμείς εδώ θα είμαστε, εσύ κοίτα να συνεφέρεις τον εαυτό σου!»

«Όχι, να μην πάει. Να κάτσει πρώτα να ευλογήσω το μωρό. Δε θα χάσω εδώ μέσα τη μέρα μου!» είπε ο παπα-Κοσμάς, που είχε δει ότι δεν υπήρχε τσουκάλι στην κουζίνα, άρα δεν υπήρχε μεζές. Και σκέτο το κρασί δεν το έπινε.

Όταν πια πλύθηκε ο κοριτσοπατέρας και γύρισε παστρίκος στην κάμαρα, είδε τη νεομάννα συνοφρωμένη.

«Να μην αγχώνεσαι, Θαλιώ μου. Εγώ θα σε βοηθάω σε όλα, κι όλα θα γίνουν όπως πρέπει. Το μωρό, η Σουλτάνα μας, θα μεγαλώσει σαν σουλτάνα αληθινή! Θα κάνω τα πάντα γι' αυτή. Και ξέρεις ότι το εννοώ...»

Έσκασε ένα χαμόγελο που γρήγορα έσβησε από τα χείλη της.

«Είναι δύσκολοι οι καιροί, Γιώργη μου. Εσύ τα έλεγες τις προάλλες. Παντού αστάθεια, πείνα σε πολλά μέρη, όλοι φο-

βούνται και για άλλους πολέμους. Η Θεσσαλονίκη ακόμα να συνέλθει από τη μεγάλη φωτιά του 1917. Ανησυχώ, Γιώργη. Σε τι κόσμο θα μεγαλώσει το παιδί μας;»

Την έκοψε με μια κίνηση του χεριού του.

«Εσύ να κοιτάς να είναι γερό το μωρό, η Σουλτάνα μας, κι άσε τα άλλα σε μένα. Εμείς είμαστε νοικοκυραίοι. Κοιτάμε τα καπνά μας, τα αμπέλια μας, τη γη και το σπιτικό μας. Τα άλλα δε θέλω να τα νοιάω».

Η βροχή επιτέλους είχε σταματήσει κι έμειναν μόνο τα ποτάμια που άφησε πίσω της. Από το παραθύρι ο Γιώργης είδε ότι ο κόσμος βγήκε από τα σπίτια σαν τα σαλιγκάρια κι η ζωή ξανάρχιζε.

«Πάω μέχρι τον καφενέ να κεράσω τα παλικάρια για τη Σουλτάνα μας. Εσύ κάτσε εδώ με την μπάμπω και θα γυρίσω ταχιά. Ε, πού 'σαι, μπάμπω. Μόλις τακτοποιηθούν μανά και κόρη, βάλε κι ένα τσουκάλι κι εγώ είμαι εδώ για σένα!»

Η χαρά του εξανεμίστηκε γρήγορα στον καφενέ και μετατράπηκε σε νεύρα. Γιατί μόλις τους είπε τα καλά μαντάτα, άρχισε το δούλεμα.

«Εμ, δεν έμοιασες εσύ στον Γιαννέτο, που έβγαλε τέσσερις γιους, κι ούτε στον Μάρκο τον Σαρακά, που έκανε τρεις. Κόρη, ε; Θα ψοφήσεις, κακομοίρη, στα χωράφια!»

«Ρε, να πάτε στο διάολο, αγύρτες, που δεν έχετε καλό λόγο ούτε για νεογέννητο! Άκυρο το κέρασμα. Δεν το αξίζετε!»

Μετάνιωσε όμως αμέσως γιατί ήταν γλυκός άνθρωπος κι έδωξε τον πειρασμό της εκδίκησης. Αλλά μετά τα συχαρίκια, ήρθαν και τα δύσκολα. Και τα ξεκίνησε ο γερο-Λάζαρος, ο παλιός δάσκαλος που είχε βγει σε σύνταξη.

«Δεν είναι καλά τα σημάδια, Γιώργη, κι αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν προλαβαίνουμε να μετράμε πρωθυπουργούς! Λίγους μήνες ο Ράλλης, αφού γκρέμισαν τον Βενιζέλο στις εκλογές του 1920 και δεν τον έβγαλαν ούτε βουλευτή, ακόμα

πιο λίγους ο Καλογερόπουλος, μετά ο Γούναρης ποιος ξέρει για πόσο, γίνεται δουλειά έτσι; Και δεν ξέρω τι θα γίνει και με τους βασιλιάδες. Εκείνη η ρημάδα η μαϊμού που δάγκωσε τον Αλέξανδρο Α' και του προκάλεσε τον θάνατο θα φέρει συμφορές...»

«Ποιος, μωρέ, θα φέρει συμφορές; Η μαϊμού;» πετάχτηκε ο Ζαφείρης, το μεγάλο πειραχτήρι του καφενέ, που ήταν και μπακάλικο και μανάβικο και φαγάδικο και κέντρο χορού, απ' όλα ήταν!

«Δεν ξέρεις τι σου γίνεται!» τον αποπήρε ο δάσκαλος. «Μια κουβέντα της προκοπής δεν μπορείς να κάνεις. Μόνο για να ταΐξεις τα μοσχάρια είσαι, κι αμφιβάλλω αν μπορείς να το κάνεις κι αυτό σωστά! Έχουμε σοβαρή συζήτηση και την κάνεις σαν τα μούτρα σου. Εγώ σας λέω ότι θα έχουμε συμφορές κι εσύ αμολάς πορδές! Τι σας έλεγα λοιπόν; Ότι δε μ' αρέσουν καθόλου τα σημάδια που βλέπω. Και μακάρι να βγω ψεύτης...»

«Δάσκαλε, με το συμπάθιο, αλλά δε συμφωνώ! Ο στρατός μας προελαύνει προς την Άγκυρα στη Μικρασιατική Εκστρατεία, κάτι σπουδαίο ψήνεται!» είπε ο Αλέκος, που ήξερε πέντε κολλυβογράμματα κι ήταν σοβαρός οικογενειάρχης.

Τότε ο γερο-Λάζαρος σηκώθηκε από την καρέκλα κατακόκκινος.

«Τα μισά λες, Αλέκο, τα μισά! Ή έχεις μισή ενημέρωση. Η Κιουτάχεια και το Εσκή Σεχίρ είναι ήδη παλιά ιστορία. Μάθε ότι στη Μάχη του Σαγγάριου μας καθήλωσαν οι Τουρκαλάδες κι είχαμε τεράστιες απώλειες. Τι θα γίνει αυτός ο ταλαίπωρος στρατός που είναι διαλυμένος από την κούραση και τις κακουχίες; Μυριζώ μπαρούτι γιατί ακούω ότι υπάρχουν τρομερές διαφωνίες και δεν ξέρω τι θα μας φέρει το 1922. Εγώ βλέπω ότι η Αθήνα κοιμάται! Εδώ έχουμε πόλεμο με άγνωστες συνέπειες, μπορεί και καταστροφή, κι αυτοί ασχολούνται με αηδίες. Καθίστε να σας διαβάσω αυτό το κείμενο που με

παλάβωσε στην εφημερίδα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: *“Η Αστυνομική Διεύθυνση των Αθηνών γνωστοποιεί ότι το γυναικείο καπέλο, και ιδιαιτέρως το ευμέγεθες, απαγορεύεται αυστηρώς εις τας θεατρικάς παραστάσεις, έτσι ώστε οι όπισθεν καθήμενοι να μπορούν να παρακολουθούν τα επί της σκηνης διαδραματιζόμενα”*. Αστεία πράγματα, τρομάρα μας. Και ντροπή...»

Ο Γιώργης ήθελε να φύγει για να πάει στην Ευθαλία και στο μωρό και μετάνιωσε που άργησε τόσο πολύ, αλλά οι κουβέντες του δασκάλου, του Λάζαρου, τον καθήλωσαν, όπως κι όλους τους υπόλοιπους. Άκουγε πολύ σοβαρά πράγματα και δεν ήθελε να τα χάσει. Πάντα ο Λάζαρος τους άνοιγε τα μάτια, αφού ήταν πλήρως ενημερωμένος, ξεκοκαλίζοντας τις εφημερίδες που του έφερνε ανελλιπώς ο γιος του.

Τέτοια μέρα όμως δεν ήθελε και δεν έπρεπε να χαλάσει την καρδιά του. Παιδί τού έφερε η γυναίκα του και δεν τον έμελε καθόλου που δεν ήταν γιος για να τον βοηθάει στα χωράφια με τα καπνά αλλά και τ' αμπέλια που ήθελαν παραπάνω φροντίδα. *Γερός είμαι, νοικοκύρης είμαι, θα τα καταφέρω μια χαρά. Τα χέρια μου μονάχα να είναι καλά κι όλα τ' άλλα θα έρθουν*, συλλογιζόταν όπως ανηφόριζε προς το σπίτι.

Ένιψε τα χέρια του στο μικρό βρυσάκι στην αυλή, απίθωσε το καπέλο στο χαμηλό βαρελάκι, έβγαλε το χοντρό σκουτί και μπήκε στην κάμαρη. Είχε μια ανησυχία μήπως του παραπονεθεί η Ευθαλία για το χασομέρι του αλλά τη βρήκε χαμογελαστή παρά την εξάντλησή της. Βλέποντας το μωρό στην αγκαλιά της, ξέχασε στο λεπτό τις δυσάρεστες κουβέντες του Λάζαρου κι άνοιξε η καρδιά του.

«Κοίτα, Γιώργη, πόσο ήσυχη είναι! Ούτε κλάματα ούτε τίποτα! Ακούω την ανάσα της και μερικούς ήχους που βγάζει. Να δεις που αυτή θα γίνει σπουδαία!»

«Θα γενεί η Σουλτάνα μας! Το λέει και τ' όνομά της. Κυρίαρχη, αρχόντισσα! Αυτό θα είναι. Είδες πόσο όμορφη είναι;

Σου μοιάζει, Ευθαλία μου, και πολύ χαίρομαι! Ε ρε, να ζούσε η μάνα μου να την καμαρώσει! Στα βαφτίσια της θα γενει ξεσηκωμός, να το ξέρεις! Κι είναι η καλύτερη χρονιά στ' αμπέλια, διαμάντι βγήκε το κρασί!»

Το φως από το λυχνάρι έπεφτε στο προσωπάκι του μωρού και το έκανε να λάμπει όπως τ' αστέρια στον μουντό ουρανό. Του ήρθε να μπήξει τα κλάματα από την ευτυχία που τον είχε τυλίξει κι έστρεψε το βλέμμα ψηλά για να ευχαριστήσει τον Μεγαλοδύναμο που του χάρισε τέτοιο δώρο. Ήταν γι' αυτόν τον ταπεινό και φιλήσυχο άνθρωπο μια ιερή στιγμή που δε θα την άλλαξε ούτε με όλα τα πλούτη του κόσμου. Δίπλα στη ράβδο χρυσού που είχε βρει, την Ευθαλία, ήρθε κι άλλος θησαυρός στο σπιτικό τους. Κι αυτό έκανε τη χαρά του ανείπωτη, γιγάντια, ουρανόσταλη.

Η Ευθαλία τον είδε δακρυσμένο κι αυτό ήταν σαν φάρμακο στο ταλαιπωρημένο κορμί της αλλά και στα εσώψυχά της. Αυτός ο άντρας τής πρόσφερε αγάπη και σιγουριά από την πρώτη στιγμή που τον γνώρισε. Της το έλεγε κι η μάνα της όταν πήγε στο σπίτι τους να τη ζητήσει.

«Μάλαμα είναι ο άνθρωπος αυτός, είσαι πολύ τυχερή, Θαλιώ μου. Κι εκείνος είναι, γιατί παίρνει ένα διαμάντι. Θα κάνατε μια υπέροχη οικογένεια. Και, να ξέρεις, θα σ' ακολουθεί πάντα η ευχή της μάνας...»

Ο Γιώργης ένιωσε έντονα το βάρος της ευθύνης. Άλλο δυο στόματα κι άλλο τρία. Θα έκανε το καλύτερο για να τα έχει πάντα γεμάτα. Πήγε στο εικονοστάσι κι ακούμπησε το κεφάλι στο εικόνισμα της Παναγιάς. Έκλεισε τα μάτια και προσευχήθηκε για τη φαμελιά του.

Δεν πρόκανε να πει άλλες κουβέντες. Η εξαντλημένη γυναίκα του είχε κλείσει τα μάτια της και ταξίδευε στον ύπνο του δικαίου, κρατώντας στην αγκαλιά της το μωρό. Έμεινε λίγο ακόμα να τους χαζεύει. Αυτή η ευτυχία δε χωρούσε πουθενά,

ξεχείλιζε το τσαρδί τους. Έγειρε λίγο την πόρτα της κάμαρης και τις άφησε στην ευτυχία τους.

Ήταν θεονήστικος –γιατί από το πρωί δεν είχε ακουμπήσει τίποτα με την αγωνία που τράβηξε– ενώ άρχισε να έχει και κάποια ρίγη από το τσαλαβούτημα στα κρύα νερά και στις λάσπες όπου έπεσε. Πήγε στο κουζινάκι με την ελπίδα να είχε σκαρώσει τίποτα η μπάμπω, όπως της είχε ζητήσει, αλλά αμέσως απογοητεύτηκε. Δεν υπήρχε ψίχουλο. Όμως δε σκόπευε να ξαναπάει στο καφενείο για να τσιμπήσει κάτι πρόχειρο, αφού δεν ήθελε να αφήσει γυναίκα και μωρό.

Κι εκεί που σκεφτόταν πώς μπορεί να ξεγελάσει την πείνα του, άκουσε χτύπημα στην πόρτα. Ήταν η μπάμπω, που έσπευσε για τα οφειλόμενα.

«Για τους παράδες ήρθες, αλλά ένα φαί δε σκάρωσες...» της είπε παραπονιάρικα, και της γέμισε τη χούφτα με λεφτά που εκείνη δεν είχε ξαναδεί σε άλλες γέννες.

Ήταν τέτοια η χαρά της που έσκυψε και του φίλησε το χέρι λέγοντας: «Είσαι άρχοντας και θα το λαλήσω παντού! Να δεις νύφη το κοριτσάκι σου και να γεμίσεις με εγγόνια!».

Του ήρθε να μπήξει τα γέλια. Άκου εκεί να δει νύφη το νεογέννητο! Δεν πρόκανε να τη ρωτήσει γιατί τον αιφνιδίασε.

«Με πήρες από τη μούρη με το φαί, αλλά να ξέρεις ότι ετοιμάζω πρασοτηγανιά και γκιζλεμόπιτα*! Στην κυρά σου θα φτιάξω έναν τραχανά για να κατεβάσει γάλα».

Την πήρε αγκαλιά και, πριν φύγει, της έδωσε μια νταμιτζάνα κρασί και γλυκό σταφύλι που είχε φυλάξει η Ευθαλία, χρυσόχερα σε όλα της!

Έτρεχαν ήδη τα σάλια του με όσα άκουσε. Ανυπομονούσε για το βασιλικό γεύμα.

* Παραδοσιακή κιμαδόπιτα με πράσα από την Κοζάνη.

Δεκατρία χρόνια μετά...

Εγδερνε ο Μάρτης από την αρχή του και ξύριζε τα πρόσωπα των ανθρώπων σαν την καλύτερη λεπίδα. Χρόνια είχαν να δουν τέτοιο χιονιά που να παρέλυε τα πάντα στο χωριό. Ψυχή δεν υπήρχε στους μαχαλάδες. Και τέτοια νέκρα στα Παπαναστασιάθ'κα, τα Κολιάθ'κα και τα Γκαράθ'κα δεν τη θυμούνταν ούτε οι γέροι. Είχαν παγώσει τα πηγάδια κι οι βρύσες και μόνο ένας τρελός θα ξεμύτιζε από το σπίτι του με τέτοιο καιρό.

Αυτό σκέφτηκε ο Γιώργης ο Μακρολιόλιος όταν πήγαινε στο καφενείο. Είχε όμως τελειώσει το οινόπνευμα στο σπίτι κι έπρεπε να βρει οπωσδήποτε. Τα δυο στερνοπούλια του, ο Χρήστος και η Αναστασία, είχαν αρπάξει γερό κρύωμα κι η Ευθαλία θα τους έκοβε βεντούζες για να τα συνεφέρει. Μόνο οι δυο μεγάλες του κόρες, η Σουλάνα και η Κατίνα, στέκονταν στα πόδια τους και βοηθούσαν όπως μπορούσαν τη μάνα τους, πότε κουβαλώντας ξύλα και πότε ζεσταίνοντας νερό για να βουτάει τις κομπρέσες.

Θα έκανε τα πάντα ο Γιώργης για τα βλασταράκια του. Δεν άντεχε να τα βλέπει να υποφέρουν. Ακόμα κι αν βούλιαζε ολόκληρος στο χιόνι, έπρεπε να πάει να κάνει τη δουλειά του. Ο γερο-Σταμάτης έμενε από πάνω κι έτσι σίγουρα θα είχε κατέβει στο καφενείο, που το είχε καλύτερα από το σπίτι του. Οι δυο μεγάλες ξυλόσομπες έκαιγαν μέρα νύχτα. Κι έκαιγαν και τα σωθικά του, τα δικά του κι όσων άλλων πήγαιναν, από το τσίπουρο για το οποίο καμάρωνε.

«Είναι κορίτσι και θα τη βγάλουμε Σουλτάνα, που πάει να πει κυρίαρχη!» φώναξε ο Γιώργης πάνω από την κούνια της νεογέννητης κόρης του και κέρασε όλο το χωριό, την Εράτυρα Κοζάνης.

Από τα μάτια της Σουλτάνας, δυο φλογισμένα κάρβουνα, πέρασε όλη η Ιστορία της νεότερης Ελλάδας. Μικρασιατική Καταστροφή, Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος και άγρια γερμανική Κατοχή, Απελευθέρωση και μετά ο τρομερός Εμφύλιος, που πότισε με αίμα τη γη, προδότες, δωσίλογοι, η Χούντα των Συνταγματαρχών, η Μεταπολίτευση, ακόμα και η επέλαση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Η μοίρα τη σημάδεψε από παιδούλα κι ολάκερη η ζωή της έγινε μια... Συννεφιασμένη Κυριακή. Δεν έζησε ούτε μία χαραυγή. Μόνο πίκρα και πόνο. Οι Γερμανοί σκότωσαν τον πρώτο της άντρα, οι αντάρτες τον δεύτερο, και στα είκοσι επτά της, χήρα με τρία μωρά, έπρεπε να παλέψει με θεούς και δαίμονες. Και τότε ένα τρομερό γεγονός την έκανε να χάσει τη γη κάτω από τα πόδια της. Εκείνη η μαύρη μοίρα δεν είχε ακόμα τελειώσει μαζί της...

Η συγκλονιστική αληθινή ιστορία μιας γυναίκας φτιαγμένης από το σπάνιο μέταλλο της ηρωίδας, ενός φωτεινού φάρου που σκορπάει ελπίδα.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ: 31976